

PŘÍSNÝ VÝBĚR HYBRIDNÍCH ODRŮD DEKALB A DLOUHODOBÉ ZKOUŠENÍ SE VYPLÁCÍ

Strict selection of hybrid varieties DEKALB and long-term testing pays off

Ondřej ČERNÝ

MONSANTO ČR s.r.o.

Summary: The hybrid oilseed rapes from Monsanto belong among the most grown in the Czech Republic. Their big advantage is especially certainty and stability of the yield. These hybrids are mainly: DK EXPLICIT, DK EXSTORM, DK SENSEI, DK EXSENCE a complete novelty DK EXCEPTION.

Keywords: winter oilseed rape, varieties, hybrids, yield

Souhrn: Hybridní ozimé řepky od společnosti Monsanto patří v České Republice mezi nejpěstovanější. Jejich velkou předností je především jistota a stabilita výnosu. Těmito hybridy jsou především: DK EXPLICIT, DK EXSTORM, DK SENSEI, DK EXSENCE a úplná novinka DK EXCEPTION.

Klíčová slova: řepka ozimá, odrůdy, hybridy, výnos

Řepka je dlouhodobě stabilní plodinou dosahující v minulých ročnících na zemědělských farmách velmi vysoké výnosy. Přes silný ročníkový vliv a pěstitelskou technologii hraje velice významnou roli genetická výbava, právě ta umožňuje dosáhnout výnosů na provozních plochách, které mohou být až 6 t/ha. Společnost Monsanto dlouhodobě investuje nemalé prostředky do vývoje nových hybridních odrůd a nabízí ucelený sortiment hybridů vhodných do našich různorodých klimatických podmínek. Před vlastním uvedením odrůdy do praxe mu předchází jeho dlouhodobé prověřování a zkoušení minimálně 3 – 5 let, abychom zjistili výnosovou stabilitu v různých ročnících. V posledních pěti letech patří Monsanto mezi jedny z nejuspěšnějších šlechtitelských společností při testování ve státních odrůdových zkouškách ÚKZÚZ. V ročnících 2012, 2013 a 2014 se zde staly výnosovými vítězi v jednotlivých kategoriích odrůdového zkoušení naše hybridní odrůdy **DK EXPLICIT**, **DK EXSTORM**, **DK SENSEI**, **DK EXSENCE** a úplná novinka **DK EXCEPTION**, která je navrhována k registraci pro zásev v roce 2015., viz výnosy ÚKZÚZ Grafy č.1, č.2, č.3 a č.4

Jedním z hlavních ukazatelů při vlastním zkoušení je především výnos semene a stabilita výnosu v různých ročnících a na rozdílných lokalitách. Registrační cyklus ÚKZÚZu probíhá ve tříletém zkoušení, kde jsou přísná kritéria pro dosažení registrace v ČR.

Abyste dosáhla odrůda registrace v České republice, musí být výnosově výrazně lepší než stávající kontrolní velice výkonné odrůdy. O přísnosti výběru odrůd k registraci svědčí i fakt, že každoročně se začíná zkoušet cca 72 odrůd a po třech letech je registrováno pouze 6-9 odrůd, tzn. pravděpodobnost úspěchu každé odrůdy 8 - 9 %, tj. každá 8 odrůda je registrována po

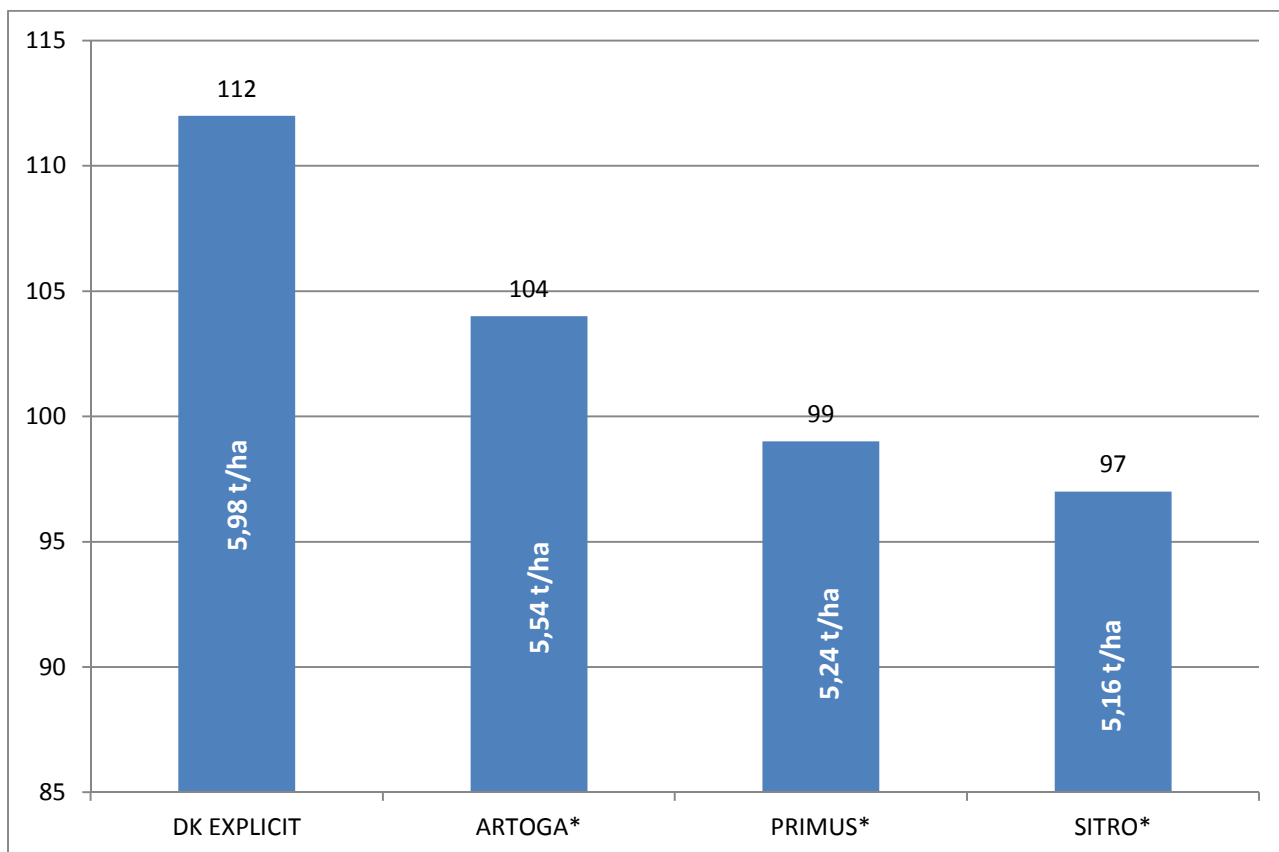
třech letech. Pokud se stane, že v jednom ročníku v tomto tříletém cyklu dojde k nepatrnému poklesu ve výnosu, je odrůda vyřazena ze zkoušení.

Ve zcela výjimečných případech lze pozorovat registrování odrůdy již po dvou letech, pokud splní výrazně výnosové parametry a udrží si stabilitu výnosu na všech lokalitách v obou ročnících. Za posledních 10 let se toto podařilo pouze dvěma hybridním odrůdám **DK EXPLICIT** v roce 2012 a nově navržený hybrid **DK EXCEPTION** v letošním roce.

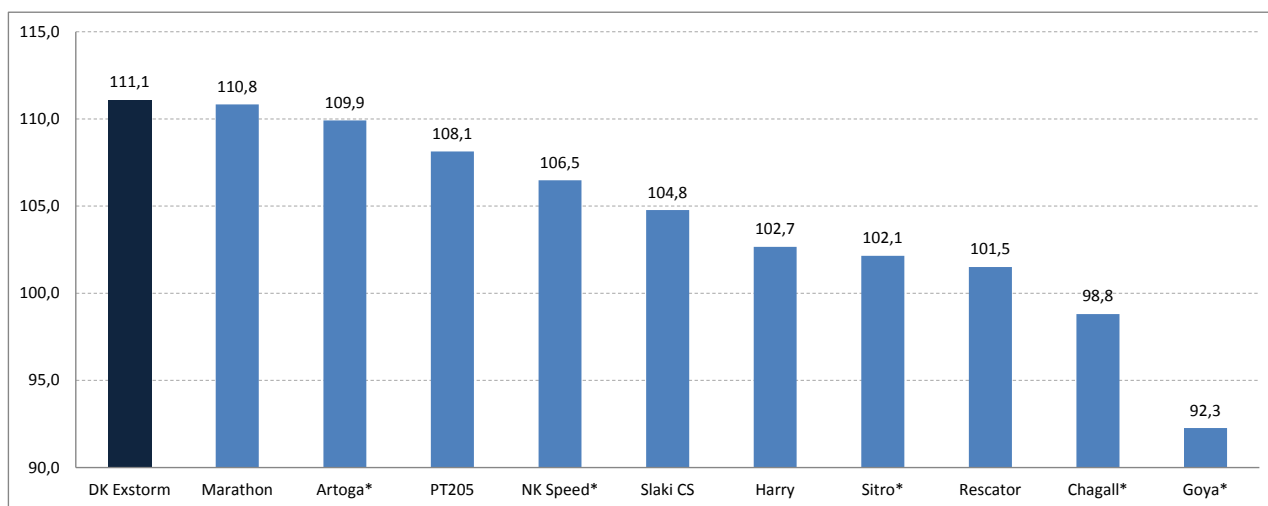
Společnost Monsanto při zkoušení uplatňuje velmi přísná kritéria při výběru vhodných hybridních odrůd k prodeji. Než se začne odrůda prodávat, předchází tomu minimálně tříleté testování v různých podmínkách Evropy ale především v zemi, kde je plánovaný prodej. Při vstupu do registračního řízení je každá odrůda testována minimálně dva roky v síti pokusných stanic v České republice. Tento proces se nazývá tzv. předzkoušky, které provádíme na 5 různých místech v České republice, kde se každoročně testuje 80 hybridních odrůd na každé lokalitě. Následně je vybráno pouze 5 hybridů, které jsou zařazeny do zkoušení státních odrůdových pokusů, které následně probíhají ve třech letech. Tato fakta ukazují, jak přísným hodnocením a tvrdým selekčním výběrem každý hybrid projde, než jej jako registrovaný hybrid dostaneme na trh a tudíž i k Vám.

Hybridní odrůdy DEKALB po registraci následně potvrdily vysokou výkonnost a stabilitu také v praxi. V současnosti patří mezi nejpěstovanější hybridy řepky ozimé v České republice a velkou předností pro pěstitele je především jistota dosažení tržeb při pěstování řepky.

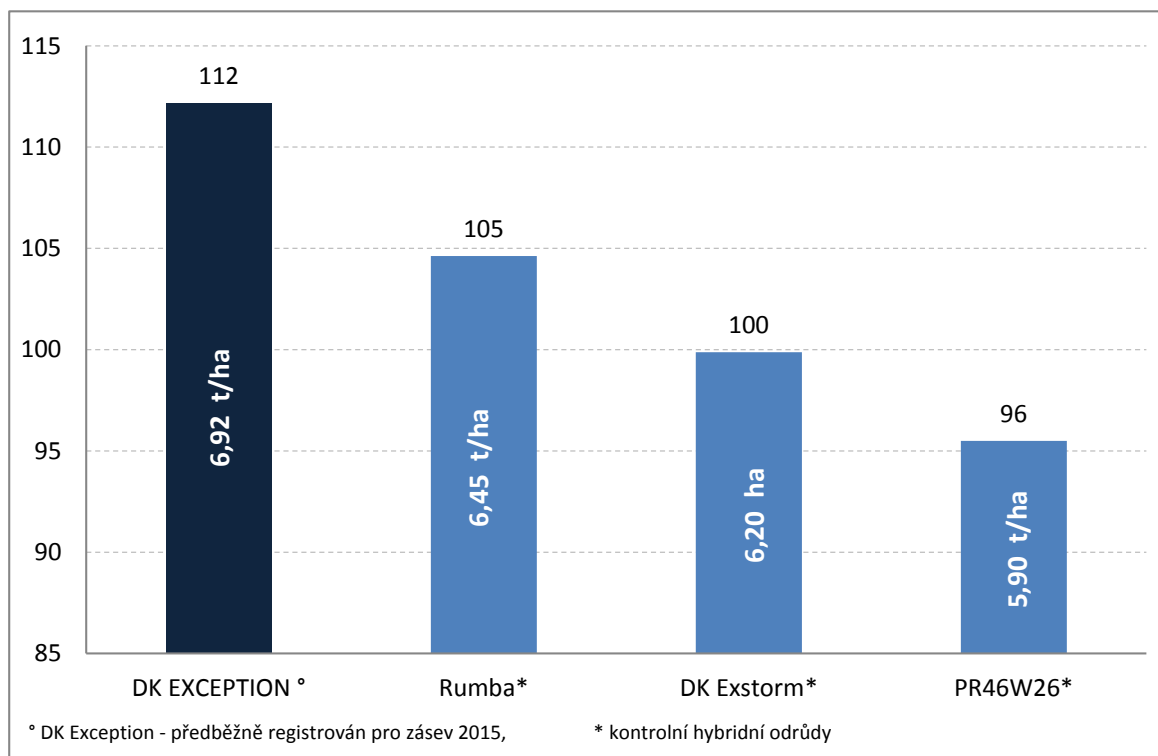
Graf č.1: Výsledky zkoušení užitné hodnoty ÚKZÚZ - výnos semene %, t/ha v roce 2011 a 2012

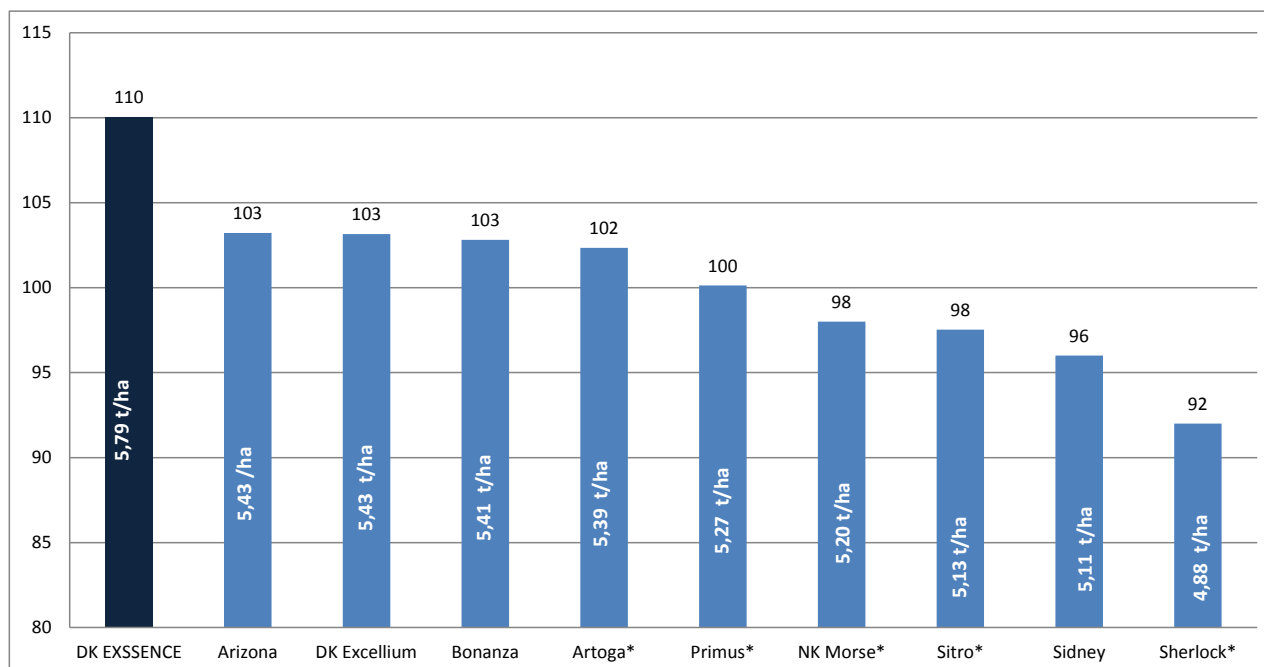
Graf č.2: Zkoušky užitné hodnoty - řepka olejka ozimá – výnos semene - 2010-2012 ÚKZÚZ

Graf č.3: Výsledky zkoušení užité hodnoty ÚKZÚZ, řepka olejka ozimá - výnos semene %, t/ha v roce 2013 a 2014

Graf č.4: Výsledky zkoušení užité hodnoty ÚKZÚZ - výnos semene %, t/ha v roce 2011, 2012 a 2013

Kontaktní adresa

Ing. Ondřej Černý, Monsanto ČR s.r.o., <http://www.monsanto.cz/>, e-mail: ondrej.cerny@monsanto.com